

DOMSTOL

ADMINISTRASJONEN

JUSTISDEPARTEMENTET	
04 JAN 2006	
SAKSNR.:	200504026
AVD/KONT/BEH:	LOV/EO/HI
DOK.NR. 158	ARKIVKODE:

Justisdepartementets Lovavdeling
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres ref
200504026

Vår ref.
200500502-4

Saksbehandler
Sigbjørn Oldren
73567097

Dato
29.12.2005

Høringsuttalelse fra Domstoladministrasjonen - NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet - rettslig vern mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne, bedret tilgjengelighet for alle.

Vi viser til høringsbrev av 07.07.2005, hvor Domstoladministrasjonen (DA) oppfordres til å komme med høringsuttalelse til Syseutvalgets forslag om en diskriminerings- og tilgjengelighetslov i NOU 2005:8. Frist er satt til 30. desember 2005.

DA vil innledningsvis bemerke viktigheten av at mennesker ikke møter hindringer i hverdagen på grunn av nedsatt funksjonsevne. Vi ser det som særdeles viktig at mennesker med nedsatt funksjonsevne ikke hindres i sin kontakt med domstolene. Vi stiller oss derfor positiv til Syseutvalgets forslag om et lovforbud mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne.

DA ønsker imidlertid å knytte bemerkninger til noen punkter i forhold til gjennomføringen av loven.

Pkt. 10.12 Plikt til tilrettelegging

DA har det overordnede administrative ansvaret for domstolene i Norge, herunder ansvar for domstolenes lokaler. NOU 2005:8 knytter ikke ansvaret for universell utforming opp mot leie-/utleieforhold, men har valgt å pålegge den enkelte virksomhet som sådan et ansvar for at lokaler som virksomheten benytter er universelt utformet. Det vil derfor være DA som vil være ansvarlig for at de lokaler domstolene benytter, er universelt utformet innen de frister som fremgår av lovforslaget.

Syseutvalget har lagt til grunn to forskjellige tidsfrister for universell utforming av henholdsvis nybygg og eksisterende bygg. For nybygg foreslås en toårsfrist fra ikrafttredelsestidspunktet for loven. En planlagt ikrafttredelse av loven 01.01.2007 innebærer derfor, for nybygg, et krav om universell utforming hvor bygget ferdigstilles etter 01.01.2009. For bygg som er ferdigstilt før 01.01.2009, gjelder en tilleggsfrist på ti år, til 01.01.2019.

Pkt. 10.12.6.3 Kravet til nye bygg mv.

DA finner det hensiktsmessig med to forskjellige tidsfrister for nybygg og eksisterende bygg, men er av den oppfatning at fristen i forhold til nybygg kan synes noe kort. Dette vil kunne medføre økte kostnader som det ikke synes å være tatt høyde for.

DA eier pr. i dag ingen bygg selv, men står som leietaker av samtlige tinghus. Ved inngåelse av leiekontrakter for nybygg og eksisterende bygg, benytter DA et eget byggeprogram, som fungerer som en kravspesifikasjon i forhold til disse lokalene. I dag stiller vi allerede enkelte krav til universell utforming i dette byggeprogrammet. Imidlertid vil det være nødvendig at vi ved en eventuell vedtagelse av en ny diskriminerings- og tilgjengelighetslov, vil måtte gjennomgå programmet med sikte på å oppdatere det til å være i samsvar med loven. Dette vil nødvendigvis ta noe tid.

Bygg som er under oppføring på tidspunktet for den nye lovens ikrafttredelse vil sannsynligvis ferdigstilles før utløpet av toårsfristen, 01.01.2009. Kravet om universell utforming for disse bygg vil derfor følge den forlengede frist som gjelder for eksisterende bygg.

Videre er det overveiende sannsynlig at DA ved lovens eventuelle ikrafttredelse 01.01.2007 (NOU 2005:8 s. 202 annet avsnitt), vil ha pågående eksisterende byggeprosjekter som planlegges ferdigstilt etter 01.01.2009. Med bakgrunn i at vi for nye bygg beregner en byggetid på ca. to år i tillegg til den tid som medgår til planlegging/prosjektering, vil den relativt korte fristen kunne medføre at planlegging/prosjektering av bygg gjøres med utgangspunkt i dagens retningslinjer, mens et krav om universell utforming gjelder på tidspunktet da bygget ferdigstilles.

For disse byggeprosjektene som er planlagt, men ikke igangsatt, vil det derfor etter lovens ikrafttredelse bli nødvendig med en grundig og fornyet gjennomgang av prosjektet med tanke på kravet til universell utforming. I ytterste konsekvens kan det bli nødvendig med en betydelig omprosjektering før byggingen igangsettes.

DA vil bemerke at en slik omprosjektering medfører utgifter som det ikke synes å være tatt høyde for i NOU 2005:8. Dersom loven vedtas i tråd med utredningen, forutsetter vi derfor at det også bevilges penger til omprosjektering av bygg som er under planlegging. Alternativt ber vi om at toårsfristen forlenges med ett år, med den følge at disse byggene ikke blir regnet som nybygg etter den nye loven, og således må være universelt utformet innen 01.01.2019.

Pkt. 10.12.6.4 Kravet til eksisterende bygg mv.

For eksisterende bygg er fristen for universell utforming foreslått satt til ti år etter fristen for nybygg. Ved en iverksettelse av loven 01.01.2007, vil altså fristen for universell utforming av eksisterende bygg settes til 01.01.2019. Bakgrunnen for en så vidt lang frist, er at man har lagt til grunn at "innføringen" av universell utforming på denne måten kan gjennomføres ved løpende vedlikehold og endringsarbeider på byggene. Utvalget har lagt til grunn at dette vil medføre en lavere kostnad for den enkelte virksomhet.

DA ser at det er hensiktsmessig med en lang frist for tilpassing av eksisterende bygninger mv., spesielt med tanke på det store antall bygg vi i dag administrerer. Vi er også til en viss grad enig i at gjennomføring av universell utforming vil kunne være gjennomførbart

innenfor dette tidsrommet og til relativt lave kostnader. Spesielt antar vi at dette vil gjelde ved mindre bygningsmessige endringer.

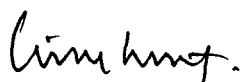
Imidlertid vil vi påpeke at flere av våre tinghus er til dels meget gamle. Utformingen av disse er dessuten av en slik karakter at krav om universell utforming, vil kreve betraktelig større ombygginger enn hva som vil kunne gjennomføres av ordinært løpende vedlikehold og endringsarbeider.

Syseutvalget har lagt til grunn at det er virksomheten som sådan som er ansvarlig for universell utforming av bygg. For DA innebærer dette at det er vi som må dekke de økonomiske kostnadene ved nødvendige bygningsmessige endringer. Dette gjelder også de endringer som det ikke finnes økonomisk dekning for ved løpende vedlikehold.

Syseutvalget har i punkt 10.12.6.5 lagt opp til en meget snever dispensasjonsadgang fra kravet om universell utforming av bygg mv. etter lovforslaget § 11. Dette stiller DA seg positiv til. En streng dispensasjonsadgang vil kunne være avgjørende i forhold til bestemmelsens gjennomslagskraft og legitimitet. Utvalget har derfor lagt opp til at heller ikke kostnadshensyn vil bli regnet som tungveiende hensyn i forhold til en dispensasjonsadgang. Dersom loven blir vedtatt, forutsetter DA at det også medfølger tilstrekkelige økonomiske midler til å dekke de ekstra kostnader som måtte påløpe. Dette innebærer spesielt kostnader knyttet til omprosjektering av nye bygg og vesentlige ombygginger av eksisterende bygg.

Til orientering kommer Domstoladministrasjonen ikke til å avgi høringsuttalelse til de øvrige delene av NOU 2005:8.

Med hilsen

Willy Nasset
avdelingsdirektør

Sigbjørn Oldren
førstekonsulent